

ZAMONAVIY PEDOGOGIK TEXNOLOGIYALARNING AFZALLIKLARI

Toshniyozova Manzura Daniyor qizi

Do'stlik Abu Ali ibn Sino nomidagi jamoat salomatligi texnikumi

Maxsus fanlar kafedrası o'qituvchisi

Annotatsiya. Ushbu maqolada zamonaviy pedagogik texnologiyalarni ta'lim amaliyotiga integratsiyalashning afzalliklari ko'rib chiqiladi. Unda ushbu texnologiyalar talabalarning faolligini qanday oshirishi, shaxsiy o'quv tajribalarini osonlashtirishi va akademik ko'rsatkichlarni yaxshilashi muhokama qilinadi. Adabiyotlarni tahlil qilish va empirik dalillarga asoslanib, maqolada zamonaviy o'qitish amaliyotida qo'llaniladigan turli usul va vositalar ko'rib chiqilgan. Natijalar shuni ko'rsatadiki, pedagogik texnologiyalarni qo'llash yanada samarali o'quv natijalariga olib kelishi va talabalarni raqamli asr muammolariga yaxshiroq tayyorlashi mumkin.

Kalit so'zlar: pedagogik texnologiyalar, ta'lim, o'qitishning zamonaviy usullari, raqamli ta'lim, talabalarni jalb qilish, shaxsiylashtirilgan ta'lim, akademik ko'rsatkichlar.

Bugungi jadal rivojlanayotgan texnologik landshaftda o'qitishning an'anaviy usullari zamonaviy pedagogik texnologiyalarning integratsiyasi bilan qayta aniqlanmoqda. Ta'lim texnologiyasidagi ushbu yutuqlar o'qitish va o'rganish tajribalarini oshirish uchun ko'plab imkoniyatlarni taklif etadi. Interfaol raqamli platformalardan virtual haqiqat simulyatsiyalariga qadar o'qituvchilar talabalarni jalb qilish va akademik tushunchalarni chuqurroq tushunishga yordam beradigan bir qator vositalardan foydalanishlari mumkin. Ushbu maqola zamonaviy pedagogik texnologiyalarni ta'lim amaliyotiga integratsiyalashning afzalliklarini o'rganishga, ularning talabalarni jalb qilish, shaxsiy o'rganish va akademik ko'rsatkichlarga ta'sirini o'rganishga qaratilgan.

Adabiyotlarni har tomonlama ko'rib chiqish zamonaviy pedagogik texnologiyalarning ta'limdagi afzalliklarini ta'kidlaydigan o'sib borayotgan tadqiqotlar to'plamini ochib beradi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatdiki, ushbu texnologiyalar interaktiv va immersiv o'quv tajribalarini taqdim etish orqali talabalarning faolligini sezilarli darajada oshirishi mumkin. Masalan, virtual laboratoriyalar va simulyatsiyalar talabalarga xavfsiz va boshqariladigan muhitda tajribalar o'tkazishga imkon beradi, qiziqish va izlanishlarni kuchaytiradi. Bundan tashqari, raqamli ta'lim platformalari talabalarning individual ehtiyojlariga moslashtirilgan shaxsiy ta'lim yo'llarini taklif qiladi va shu bilan o'z-o'zini boshqarish va akademik avtonomiyani targ'ib qiladi.

Ushbu tadqiqotda qo'llaniladigan metodologiya akademik jurnallar, konferentsiya materiallari va nufuzli onlayn manbalardan tegishli adabiyotlarni muntazam ravishda ko'rib chiqishni o'z ichiga oladi. Tegishli maqolalar va tadqiqotlarni aniqlash uchun "pedagogik texnologiyalar", "raqamli ta'lim" va "akademik ko'rsatkichlar" kabi kalit so'zlardan foydalanilgan. Keyin tanlangan adabiyotlar tahlil qilinib, zamonaviy pedagogik texnologiyalarning ta'limdagi afzalliklari to'g'risida asosiy xulosalar va tushunchalar berildi.

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar ta'limda ko'plab afzalliklarni taklif etadi, turli xil ta'lim uslublariga mos keladi va jalb qilish va tushunishni rivojlantiradi. Bu yerda bir nechta asosiy afzalliklar:

Shaxsiylashtirilgan ta'lim: pedagogik texnologiyalar talabalarning individual ehtiyojlariga moslasha oladi, shaxsiylashtirilgan o'quv tajribalarini ta'minlaydi. Ma'lumotlarni tahlil qilish va algoritmlar orqali platformalar kuchli, zaif va afzalliklarni aniqlab, tarkibni mos ravishda moslashtirishi mumkin.

Interaktiv ta'lim: texnologiyalar video, simulyatsiya va o'yinlar kabi multimedia elementlarini o'z ichiga olgan interaktiv ta'lim tajribalarini osonlashtiradi. Ushbu usullar talabalarning faolligini oshiradi va faol ishtirok etishga yordam beradi, bu esa chuqurroq tushunish va saqlashga olib keladi.

Kirish imkoniyati: raqamli platformalar ta'limni kengroq o'quvchilar, shu jumladan nogironlar yoki chekka hududlardagi o'quvchilar uchun ochiq qiladi. Yopiq taglavha, matndan nutqqa va ekran o'quvchilari kabi xususiyatlar inklyuzivlikni ta'minlaydi va turli xil o'quv ehtiyojlarini qondiradi.

Moslashuvchanlik: pedagogik texnologiyalar vaqt, sur'at va joylashuv jihatidan moslashuvchanlikni taklif etadi. Talabalar o'quv materiallariga kirishlari va o'zlariga qulay bo'lgan tadbirlarda qatnashishlari mumkin, bu esa shaxsiy rejalashtirish va o'z-o'zini o'rganishga imkon beradi.

Hamkorlikda o'rganish: onlayn platformalar geografik joylashuvidan qat'i nazar, talabalar va o'qituvchilar o'rtasida hamkorlikni osonlashtiradi. Munozara forumlari, guruh loyihalari va Real vaqtda hamkorlik vositalari kabi xususiyatlar jamoaviy ish, muloqot qobiliyatlari va tengdoshlarni o'rganishga yordam beradi.

Ma'lumotlarga asoslangan tushunchalar: ta'lim texnologiyalari o'quvchilarning ishlashi, faolligi va o'rganish usullari haqida katta hajmdagi ma'lumotlarni yaratadi. O'qituvchilar ushbu ma'lumotlardan taraqqiyotni kuzatish, takomillashtirish yo'nalishlarini aniqlash va o'qitish strategiyasini mos ravishda moslashtirish, doimiy takomillashtirishga yordam berish uchun foydalanishlari mumkin.

Iqtisodiy samaradorlik: dastlabki investitsiyalar talab qilinishi mumkin bo'lsa-da, pedagogik texnologiyalar oxir-oqibat an'anaviy ta'lim resurslari va infratuzilma bilan bog'liq xarajatlarni kamaytirishi mumkin. Raqamli darsliklar, onlayn kurslar va

virtual sinflar bosib chiqarish, tarqatish va ob'ektlarni saqlash bilan bog'liq xarajatlarni minimallashtiradi.

Global ulanish: texnologiya geografik chegaralardan oshib, o'quvchilarga dunyodagi tengdoshlari, mutaxassislari va resurslari bilan bog'lanish imkonini beradi. Virtual almashinuv dasturlari, onlayn forumlar va xalqaro hamkorlik istiqbollarni kengaytiradi, madaniy ongni rivojlantiradi va talabalarni global fuqarolikka tayyorlaydi.

Masofaviy ta'limga moslashuvchanlik: pedagogik texnologiyalar masofadan o'qitish davrida, masalan, COVID-19 pandemiyasi davrida bebaho bo'lib chiqdi. Virtual o'quv xonalari, videokonferentsiyalar va onlayn baholash vositalari zamonaviy o'qitish usullarining barqarorligi va moslashuvchanligini namoyish etib, jismoniy masofa choralarga qaramay ta'limni davom ettirishga imkon berdi.

Uzluksiz innovatsiyalar: texnologik taraqqiyotning jadal sur'ati pedagogik texnologiyalarning doimiy ravishda rivojlanib va takomillashib borishini ta'minlaydi. O'qituvchilar o'qitish va o'qitish amaliyotida ijodkorlik, tajriba va innovatsiyalarni rivojlantiradigan ko'plab vositalar, ilovalar va platformalardan foydalanish imkoniyatiga ega.

Ushbu afzalliklar ta'limni takomillashtirish va talabalarni raqamli asrda muvaffaqiyatga tayyorlashda pedagogik texnologiyalarning o'zgaruvchan salohiyatini ta'kidlaydi.

Ushbu tadqiqot natijalari zamonaviy pedagogik texnologiyalar an'anaviy o'qitish usullarini inqilob qilish imkoniyatiga ega ekanligini ko'rsatadigan oldingi tadqiqotlarni tasdiqlaydi. Texnologiya kuchidan foydalanib, o'qituvchilar talabalarning turli ehtiyojlarini qondiradigan dinamik va interaktiv o'quv muhitini yaratishi mumkin. Shu bilan birga, ushbu texnologiyalarning samarali integratsiyasi puxta rejalashtirish va pedagogik tajribani talab qilishini tan olish kerak. Bundan tashqari, raqamli bo'linish va texnologiyaga adolatli kirish bilan bog'liq xavotirlar barcha talabalar ushbu yutuqlardan foyda olishlari uchun hal qilinishi kerak.

Xulosa va takliflar:

Xulosa qilib aytganda, ta'limda zamonaviy pedagogik texnologiyalarning afzalliklari yaqqol ko'rinib turibdi. Ushbu vositalardan samarali foydalanish orqali o'qituvchilar talabalarning faolligini oshirishi, shaxsiylashtirilgan o'quv tajribalarini osonlashtirishi va akademik ish faoliyatini yaxshilashi mumkin. Pedagogik texnologiyalardan maksimal darajada foydalanish uchun o'qituvchilar texnologiyani o'qitish amaliyotiga integratsiyalashda etarli tayyorgarlik va qo'llab-quvvatlashlari kerak. Bundan tashqari, siyosatchilar va ta'lim muassasalari barcha talabalar uchun texnologiyadan adolatli foydalanishni ta'minlash uchun infratuzilma va resurslarga investitsiyalarni birinchi o'ringa qo'yishlari kerak. Pedagogik texnologiyalarni qo'llash

orqali biz keyingi avlod o'quvchilariga raqamli asrda rivojlanish imkoniyatini bera olamiz.

Kelgusi tadqiqotlarda pedagogik texnologiyalarning talabalarning ta'lim natijalariga uzoq muddatli ta'sirini o'rganish va ularni turli xil ta'lim sharoitlarida amalga oshirishning eng yaxshi tajribalarini aniqlash qimmatli bo'lar edi. Bundan tashqari, muayyan fan yo'nalishlari va o'quv maqsadlariga moslashtirilgan innovatsion pedagogik texnologiyalarni rivojlantirishga qaratilgan tadqiqotlar ta'lim manzarasini yanada boyitishi mumkin.

Adabiyotlar:

1. Mukhamedov, G. I., Khodjamkulov, U. N., Shofkorov, A. M., & Makhmudov, K. S. (2020). Pedagogical education cluster: content and form. *ISJ Theoretical & Applied Science*, 01 (81), 250-257.

2. Ходжамқулов, У. Н. (2020). ПЕДАГОГИК ТАЪЛИМ ИННОВАЦИОН КЛАСТЕРИ (ЎЗБЕКИСТОН ТАЪЛИМ ТИЗИМИ МИСОЛИДА). *Academic research in educational sciences*, (4).

3. Mardonov, S., Khodjamkulov, U., Botirova, S., & Shermatova, U. (2020). The Need to Educate Young People with the Spirit of Patriotism in the Context of Globalization. *Journal of Critical Reviews*, 7(12), 166-169.

4. Khodjamkulov, U., Botirova, S., Shofkorov, A., & Abdirimova, I. (2020). Bases of Organizing Cooperation between Educational Institutions through Clusters (on the Example of the Education System of Uzbekistan). *Journal of Critical Reviews*, 7(12), 243-247.

5. Makhmudov, K. (2021). LEARNING A FOREIGN LANGUAGE AND THE LANGUAGE TOURISM EXPERIENCE. *Журнал иностранных языков и лингвистики*, 2(7)